

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
Факультет географічний
Кафедра туризму та готельного господарства

СИЛАБУС

I. Опис навчальної дисципліни „Туристичні ресурси України”
Денна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Нормативна
Модулів – 2		Рік підготовки – 3
Змістових модулів – 2		Семестр – 5
ІНДЗ: є		Лекції – 18 год.
Загальна кількість годин – 120	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 241 Готельно-ресторанна справа Освітньо-професійна програма: Готельно-ресторанна справа	Практичні – 28 год.
Тижневих годин: аудиторних – 2,5	Бакалавр	Самостійна робота – 66 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

Заочна форма навчання

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма Освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		Заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 24 Сфера обслуговування Спеціальність: 242 Туризм Освітньо-професійна програма: Туризм	Нормативна
		Рік підготовки – 3
Семестр – 6		
Лекції – 12 год.		
ІНДЗ: нема		Практичні – 12 год.
Загальна кількість годин – 120	Бакалавр	Самостійна робота – 82 год.
		Консультації – 12 год.
		Форма контролю: іспит
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

Викладач: Ільїна Ольга Вікторівна, кандидат географічних наук, доцент

Контактна інформація викладача:

Телефон 0966097020

Електронна пошта: olga-v-ilyina@vnu.edu.ua

Адреса викладання курсу: вул. Потапова, 9, корпус С СНУ імені Лесі Українки

Кафедра – туризму та готельного господарства

Факультет – географічний

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна «Туристичні ресурси України» належить до числа обов'язкових у процесі підготовки фахівців галузі туризму.

Навчальний курс спрямований на ознайомлення майбутніх фахівців із туристсько-рекреаційним потенціалом України, який вже використовується, або може бути залучений для формування іміджу держави на світовому туристичному ринку. Під час вивчення дисципліни студенти ознайомлюються із туристсько-рекреаційними ресурсами України різних категорій (природно-географічні, природно-антропогенні, суспільно-історичні), із територіальними особливостями їх поширення, із проблемами та перспективами їх використання.

2. Пререквізити і постреквізити дисципліни

Пререквізити: „Основи туризмознавства”, „Географія туризму”, „Екскурсознавство і музеєзнавство”.

Постреквізити: „Міжнародний туризм”, „Туроперейтинг”, „Організація туристичних подорожей”, „Туризмологія”.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – засвоєння майбутніми фахівцями з туризму теоретичних основ туристичного ресурсознавства на прикладі України, засвоєння знань щодо впливу туристичних ресурсів на формування і розвиток туристичного господарства, формування знань про об'єкти пізнавального, оздоровчого, спортивного туризму в регіонах України.

Завдання курсу: формування у здобувачів вищої освіти глибоких знань про різноманіття і характерні ознаки туристичних ресурсів нашої держави, пізнання закономірностей поширення туристичних ресурсів України різних категорій, формування умінь щодо визначення величини туристсько-рекреаційного потенціалу регіонів України, проблем і перспектив їх подальшого розвитку, прищеплення студентам шанобливого ставлення до природи й культурних надбань рідного краю.

У результаті вивчення даного курсу студент повинен знати:

- теоретичні, методичні та прикладні засади територіальної організації туристичного потенціалу України;
- сутність поняття та класифікації рекреаційно-туристичних ресурсів;
- природні рекреаційно-туристичні ресурси України;
- суспільно-історичні туристичні ресурси України;
- форми організації рекреаційно-туристичної діяльності. Заклади рекреації в Україні;
- сучасний стан розвитку рекреаційно-туристичного господарства України;
- рекреаційно-туристичне районування України.

вміти:

- аналізувати туристичні ресурси територій та здійснювати їх оцінку; визначати туристичний потенціал територій;
- виявляти проблем і аналізувати перспективи розвитку рекреаційного господарства України.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя;

ЗК 05. Прагнення до збереження навколишнього середовища;

ЗК 07. Здатність працювати в міжнародному контексті;

ЗК 10. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово;

ФК 15. Знання та розуміння предметної області та розуміння специфіки професійної діяльності;

ФК 16. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ФК 17. Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;

ФК 19. Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів;

ФК 20. Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного,

ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного);

ФК 21. Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту;

ФК 24. Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал;

РН 3. Визначати основні форми і види туризму, розуміти їх поділ;

РН 4. Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору;

РН 5. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал територій;

РН 6. Виявляти і пояснювати принципи і методи організації та технології обслуговування туристів;

РН 7. Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт;

РН 14. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття;

РН 16. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.

РН 17. Управляти своїм навчанням з метою самореалізації в професійній туристичній сфері;

Структура навчальної дисципліни для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Характеристика туристичних ресурсів України						
Тема 1. Туристичні ресурси України як навчальна дисципліна	14	2	4	6	2	4
Тема 2. Класифікація туристичних ресурсів	10	2	2	6		3
Тема 3. Природні туристичні ресурси України	14	2	2	8	2	3
Тема 4. Історико-культурні туристичні ресурси України	12	2	2	8		4
Тема 5. Комплексна оцінка	16	2	6	8		3

туристичних ресурсів України						
Разом за змістовим модулем 1	66	10	14	36	4	17
Змістовий модуль 2. Туристсько-рекреаційне районування України						
Тема 6. Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя	12	2	2	8		3
Тема 7. Туристичні ресурси Карпат	12	2	2	8		3
Тема 8. Туристичні ресурси Поділля	14	2	4	6	2	3
Тема 9. Туристичні ресурси Полісся	16	2	4	8	2	4
Разом за змістовим модулем 2	54	8	12	30	4	13
ІНДЗ						10
Самостійна робота						
Усього годин	120	18	28	66	8	40

Структура навчальної дисципліни для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Характеристика туристичних ресурсів України						
Тема 1. Туристичні ресурси України як навчальна дисципліна	18	2		14	2	4
Тема 2. Класифікація туристичних ресурсів	14	2	2	10		3
Тема 3. Природні туристичні ресурси України	12		2	8	2	3
Тема 4. Історико-культурні туристичні ресурси України	12		2	8	2	4
Тема 5. Комплексна оцінка туристичних ресурсів України	12	2	2	8		3
Разом за змістовим модулем 1	56	6	8	48	6	17
Змістовий модуль 2. Туристсько-рекреаційне районування України						
Тема 6. Туристичні ресурси областей Чорноморсько-Азовського узбережжя	12	2		10		3
Тема 7. Туристичні ресурси Карпат	14	2	2	8	2	3
Тема 8. Туристичні ресурси Поділля	12		2	8	2	3
Тема 9. Туристичні ресурси Полісся	16	2	2	10	2	4
Разом за змістовим модулем 2	54	6	6	36	6	13
ІНДЗ						10

Самостійна робота						
Усього годин	120	12	12	84	12	40

6. Завдання для самостійного опрацювання

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Туристичні ресурси областей Придніпров'я України.	22
2	Туристичні ресурси областей Східної України	22
3	Туристичні ресурси Криму	22
	Разом	66

IV. Політика оцінювання

Оцінювання знань студентів з навчальних дисциплін здійснюється на основі результатів поточного контролю й модульного контролю знань.

Результати поточного контролю: оцінки за виконання і захист студентом практичних робіт; оцінка за виконання й захист ІНДЗ; оцінка за виконання самостійної роботи.

Поточний контроль (max = 40 балів)										Модульний контроль (max = 60 балів)		Загальна кількість балів
Модуль 1								Модуль 2	Модуль 3			
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				ІНДЗ	МКР 1	МКР 2	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	Т 9				
4	3	3	3	3	3	3	3	5	10	30	30	100

Відвідування занять є обов'язковим. Студенти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати під час консультацій. Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Академічна доброчесність. Вимоги до академічної доброчесності визначаються „Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників СНУ ім. Лесі Українки”, що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Терміни здачі практичних робіт, ІНДЗ, самостійної роботи повідомляє викладач на перших аудиторних заняття з дисципліни або прописує на інтернет-платформі курсу. Перескладання завдань поточного контролю та модульного контролю при вивченні дисципліни „Туристичні ресурси України” узгоджується з політикою ЗВО.

V. Підсумковий контроль

Форма контролю – екзамен. У білеті 3 питання, кожне з яких оцінюється у 20 балів. За результатами підсумкового контролю від загальної суми балів, набраної студентом

протягом семестру, віднімаються результати модульної контрольної роботи і додаються бали, набрані на екзамені. Переведення підсумкової семестрової оцінки, вираженої в балах, у оцінки за національною шкалою здійснюється відповідно до таблиці, уміщеної нижче.

Перелік питань до екзамену:

1. Туристські ресурси: сутність поняття та структура.
2. Етнічні та етнографічні землі України.
3. Природно-заповідні території України як об'єкти туризму.
4. Класифікація об'єктів природно-заповідного фонду.
5. Історія заповідної справи в Україні та поняття про природно-заповідний фонд.
6. Потенціал природних рекреаційно-туристських ресурсів України
7. Гідрологічні рекреаційно-туристські ресурси України.
8. Орографічні рекреаційно-туристські ресурси України.
9. Природні умови формування бальнеологічних ресурсів України.
10. Печери як об'єкти туризму. Історія вивчення печер України.
11. Використання карстових печер для спелеотуризму, спелеотерапії.
12. Архітектурно-історичні рекреаційно-туристські ресурси. Класифікація оборонних споруд.
13. Законодавство України про охорону культурної спадщини.
14. Видатні пам'ятки фортифікаційного зодчества України.
15. Використання замків і фортець в туризмі.
16. Музеї як об'єкти краєзнавчо-туристичної діяльності.
17. Класифікація музеїв України.
18. Визначні музеї України.
19. Гомогенні рекреаційно-туристичні ресурси: сутність поняття та специфіка.
20. Суперточка-тур: сутність поняття та специфіка.
21. Кліматичні рекреаційні ресурси.
22. Природно-рекреаційні та інфраструктурні ресурси Києва.
23. Туристична індустрія Києва
24. Історико-культурна спадщина Києва як основа розвитку пізнавального туризму.
25. Ресурсний потенціал паломницького туризму в Україні
26. Туристичні ресурси історичної Київщини.
27. Оцінювання рекреаційно-туристичних ресурсів.
28. Дендропарки України та їх використання в туризмі.
29. Історико-культурні заповідники Черкащини.
30. Об'єкти релігійного паломництва на Черкащині.
31. Туристичні ресурси історичної Волині (Волинська область).
32. Туристичні ресурси історичної Волині (Житомирська область).
33. Туристичні ресурси історичної Волині (Рівненська область).
34. Історико-архітектурна спадщина Волині як основа розвитку пізнавального туризму.
35. Природно-рекреаційний потенціал розвитку туризму на Волині.
36. Туристичні ресурси історичного Поділля (Вінницька область).
37. Туристичні ресурси історичного Поділля (Тернопільська область).
38. Туристичні ресурси історичного Поділля (Хмельницька область).
39. Ресурсний потенціал розвитку спелеотуризму на Поділлі.
40. Розвиток курортного господарства на Поділлі.
41. Об'єкти релігійного паломництва на Поділлі.
42. Туристичні ресурси Чернігівської області.
43. Туристичні ресурси Полтавщини.
44. Палацово-паркові ансамблі Чернігівщини.
45. Архітектурні пам'ятки Чернігова.
46. Історико-культурні заповідники Чернігівської області.

47. Ресурсний потенціал для розвитку зеленого туризму на Полтавщині.
48. Туристичні ресурси Слобожанщини (Харківська область).
49. Туристичні ресурси Слобожанщини (Сумська область).
50. Туристичні ресурси історичної Галичини (Львівська область).
51. Туристичні ресурси історичної Галичини (Івано-Франківська область).
52. Туристичні ресурси історичної Буковини.
53. Туристичні ресурси Закарпаття.
54. Курортне господарство Львівської області.
55. Історико-культурна спадщина як основа розвитку пізнавального туризму на Львівщині.
56. Курортні ресурси Закарпаття.
57. Ресурсний потенціал для розвитку зеленого туризму Галичини.
58. Ресурсний потенціал для розвитку активного туризму в Україні.
59. Туристичні ресурси Одеської області.
60. Туристичні ресурси Миколаївської області.
61. Туристичні ресурси Херсонської області.
62. Туристичні ресурси Запорізької області.
63. Туристичні ресурси Донецької області.
64. Туристичні ресурси Луганської області
65. Туристичні ресурси Дніпропетровської області
66. Туристичні ресурси Кіровоградської області
67. Курорти Одеської області.
68. Заповідники Херсонщини.
69. Ресурсний потенціал для розвитку етнічного туризму на Одещині.
70. Туристичні ресурси Криму
71. Заповідники Кримського півострова.
72. Індустрія туризму Криму.
73. Палацові комплекси Криму як туристичні об'єкти.
74. Печерні міста Криму як туристичні об'єкти.
75. Подієвий туризм в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна:

1. України «Про туризм» від 18 листопада 2003 р. No 1282 // Урядовий кур'єр. – 2003. – 25 груд. (No 244) – С. 15-19.
2. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 08.06.2000 р.
3. Закон України «Про курорти» від 5.10.2000р. No 2026.

4. Алешугіна Н.О. Рекреаційно-туристичні ресурси України з основами туристичного ресурсознавства: навч. посібник / Н.О. Алешугіна, О.В. Барановська та інш. – Чернівці: Видавництво ЧНТУ. – 2015. – 92 с.
4. Бейдик О.О. Словник-довідник з географії туризму, рекреації та рекреаційної географії. –К., 1998.–130 с.
5. Бейдик О.О. Рекреаційне районування // ГЕУ, в 3-х т. –К.: вид-во ім. М.П. Бажана, 1990. –Т.3.
6. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: методологія та методика аналізу, термінологія, районування. –К. : Видавничо-поліграф. центр «Київський університет». –2003. –395 с.
4. Вуйчик В.С. Державний історико-архітектурний заповідник у Львові: -Львів: Каменярь, 1991. –175 с.
5. Данилюк А.Г. Традиційна архітектура регіонів України: Полісся. –Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І.Франка, 2001. –147 с.
8. Колотуха О.В. Словник-довідник зі спортивного туризму та активної рекреації: географія, систематизація, практика. – Кропивницький: Видавництво Льотної академії НАУ, 2017. – 392 с.
7. Кузик С.П. Теоретичні проблеми туризму: суспільно-географічний підхід: монографія / Степан Кузик. –Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. –254 с.
8. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України: навч. Посібник / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук. –К. : Альтерпрес, 2007. –369 с.
9. Масляк П.О. Рекреаційна географія: навч. посібник / П.О. Масляк. –К. : Знання, 2008. –343 с.
10. Мацола В.Л. Рекреаційно-туристичний комплекс України // НАН України. Інститут регіональних досліджень. –Львів, 1997. –156 с.
11. Мацола В.І. Рекреаційно-оздоровчо-туристичний комплекс (питання теорії, методології, практики). –Львів,1998. –278с.
12. Петранівський В.Л. Туристичне краєзнавство: навч. посіб. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський / за ред. проф. Ф.Д. Заставного. –2-ге вид., виправл. –К : Знання, 2008. – 575 с.
13. Рутинський М.Й. Географія туризму України: навч.-метод. посіб. / М.Й. Рутинський–2-ге вид., перероб. і доп. –К. : Центр навчальної літератури, 2004. –160 с.
14. Симоненко Б.К. Регіони України: проблеми розвитку. – К.: Наукова думка, 1997. – 268 с.
15. Стафійчук В.І. Рекреація: навч. посібник. –К. : Альтпрес, 2006. – 183 с.
16. Туристичні ресурси України / Під ред. О.І.Лугова. –К.: Ін-т туризму федерації профспілок України,1996. –352 с.

Допоміжна:

1. Геоєкологія рекреаційних зон України. – К. : КНУ ім. Т.Шевченка, 1996. – 200 с.
2. Географічна енциклопедія України. –К.: Українська енциклопедія ім. М. Бажана. Т.1, 1989.-416 с.; Т.2, 1990-480 с.; Т.3 -480 с.
3. Гетьман В.І. Українські Карпати. Ландшафтно-рекреаційні ресурси. –Тернопіль : Навчальна книга –Богдан, 2010. –136 с.
4. Заповідники та національні природні парки України /Мінекобезпеки України.–К.: Вища школа, 1999. –232с.
5. Заставний Ф. Д. Географія України.–Львів: Світ, 1993. –560с.
6. Інформаційні інтернет –ресурси галузей туризму та готельно-ресторанного господарства : інформаційно –довідкове видання / М.П.Пітин, Л.В. Антал. –Львів : Інститут економіки і туризму, 2009. –52 с.
7. Кияк В. Ф. Організація туристичної діяльності в Україні. –Чернівці: Зелена Буковина, 2003. –312с

8. Любіцева О.О. Ринок туристичних послуг. –К.:Альтерпрес, 2002. –436с.
9. Мироненко Н.С., Твердохлебов И.И. Рекреационная география. –М.: Из-во Моск. ун-та, 1981. –208с.
10. Організація туристичної діяльності в Україні. –Чернівці : Зелена Буковина, 2003. –312 с.
11. Поп С.С. Природні ресурси Закарпаття. –Ужгород : ТОВ «Спектраль», 2002. – 296 с.
12. Правове регулювання туристичної діяльності: збірник нормативно-правових актів / під ред. В.К. Федорченка. –К. : Юрінком, Інтер, 2002. –640 с.
13. Природо-заповідний фонд України загальнодержавного значення: довідник. – К., 1998. –240 с.
14. Соціально-економічна географія України: навч. посібник / За ред. проф. Шаблія О.І. –Львів : Світ, 2000.
15. Туристичні ресурси України / За ред. О. І. Лугова. –К.: Інститут туризму федерації профспілок України, 1996. –352с.
16. Федорченко В.Х. Туристський словник-довідник: Навч. посіб. / В.Х. Федорченко, І.М. Мініч. –К. : Дніпро, 2000. –54 с.
17. Федунь О. В. Бальнеологічні ресурси Прикарпаття. –Львів: ВНТЛ, 1999. –108с.
18. Шаблій О.І. Основи загальної суспільної географії. –Львів : Видавн. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2003.

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний сайт департаменту туризму Міністерства культури і туризму України <http://www.tourism.gov.ua>.
2. Офіційний сайт Держкомстату України [Електронний ресурс] –Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.